

[15]

SEAT No. _____

No. of printed pages : 02

[15] SARDAR PATEL UNIVERSITY**M. A. Examination, II Semester****Wednesday Date : 20-03-2019****Session : Time 10 : 00am to 01 : 00 pm****Subject : Logic & Philosophy****Course code : PA02CPHI22- Symbolic Logic**

Total Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. DS નો નિયમ કયા નામે ઓળખાય છે ?
(૧)સરલીકરણને લગતો નિયમ (૨)વૈકલ્પિક સંવિધાનને લગતો નિયમ
(૩)એકમાર્ગી નિયમ (૪)વિરોધનો નિયમ
૨. અનુમાનના નિયમો કેવા નિયમો છે ?
(૧)દ્વિમાર્ગી (૨)સ્વવ્યાઘાતી (૩)એકમાર્ગી (૪)ત્રણેય
૩. $p \supset q$ તો...?
(૧) $\sim p \vee \sim q$ (૨) $\sim p \cdot q$ (૩) $\sim q \supset \sim p$ (૪) $p \vee q$
૪. દલીલની શું લાક્ષણિકતા છે ?
(૧)પ્રમાણભૂત (૨)અપ્રમાણભૂત (૩)બન્ને (૪)એકપણ નહીં
૫. સત્ય કે અસત્ય હોવું એ કોની લાક્ષણિકતા છે ?
(૧)દલીલ (૨)વાક્ય (૩)વિધાન (૪)ત્રણેય
૬. તમામ સ્થાનાપત્તિ નિદર્શનો હંમેશાં સત્ય હોય તે કેવું વિધાનરૂપ છે ?
(૧)સ્વવ્યાઘાતી (૨)તદેવાર્થક (૩)પરાયત (૪)ત્રણેય
૭. સરલીકરણને લગતા નિયમના રૂપમાં કયા તાર્કિક કારકનો ઉપયોગ થાય છે ?
(૧)સમુચ્ચય (૨)શરતી (૩)વિકલ્પન (૪)દ્વિશરતી
૮. $p \cdot q$ પરથી શું ફલિત થાય છે ?
(૧) p (૨) $p \vee q$ (૩) $p \supset q$ (૪) $\sim p$
૯. $\sim(p \cdot q)$ માટે નીચેનામાંથી શું યોગ્ય છે ?
(૧) $\sim p \vee \sim q$ (૨) $p \vee q$ (૩) $p \supset q$ (૪) $\sim q \supset \sim p$
૧૦. $p \supset q$ અને $\sim q \therefore \sim p$ કયો નિયમ છે ?
(૧) DS (૨) MP (૩) MT (૪) HS

(1)

Continue ...2

C.P.T.O.

પ્રશ્ન-૨. વસ્તુલક્ષી ગર્ભિતાર્થનો આંતર વિરોધ જણાવો.

(૧૫)

અથવા

નીચેની દલીલોની રૂપલક્ષી સાબિતી અનુમાનના નિયમો વડે આપો.

(1)	(2)	(3)
$(X \vee Y) \supset \sim (Z \cdot \sim A)$	$\sim (B \cdot C) \supset (D \vee G)$	$N \supset (O \vee P)$
$\sim (Z \cdot \sim A) \therefore \sim (X \vee Y)$	$\sim (B \cdot C) \therefore D \vee G$	$Q \supset (O \vee R)$
		$\therefore [Q \supset (O \vee R)] \cdot [N \supset (O \vee P)]$
(4)	(5)	
$[(O \supset P) \supset Q] \supset \sim (C \vee D)$	$N \supset [(N \cdot O) \supset P]$	
$(C \vee D) \supset [(O \supset P) \supset Q]$	$N \cdot O \therefore P$	
$\therefore (C \vee D) \supset \sim (C \vee D)$		

પ્રશ્ન-૩. નીચેની દલીલોની સ્થાનાપત્તિના નિયમો વડે રૂપલક્ષી સાબિતી આપો.

(૧૫)

(1)	(2)	(3)
$(\sim F \vee G) \cdot (F \supset G)$	$A \supset B$	$(D \cdot E) \supset F$
$\therefore (F \supset G) \cdot (F \supset G)$	$C \supset \sim B \therefore A \supset \sim C$	$(D \supset F) \supset G \therefore E \supset G$
(4)	(5)	
$[I \supset (J \supset K)] \cdot (J \supset \sim I)$	$[(R \vee \sim S) \cdot \sim T] \vee [(R \vee \sim S) \cdot U] \therefore (R \vee \sim S) \cdot (\sim T \vee U)$	
$\therefore [I \supset (J \supset K)] \cdot (J \supset \sim I)$		

અથવા

પરોક્ષ સાબિતીની પદ્ધતિથી સાબિતી સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪. વિધાન પરક તર્કશાસ્ત્રની મર્યાદાઓ જણાવો.

(૧૫)

અથવા

વિશિષ્ટ અને સામાન્ય વિધાનોની ચર્ચા કરી વ્યક્તિપરક અચલ વિધાન માટેનું વિધેયરૂપ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૫. શરતી સાબિતીની પદ્ધતિ વર્ણવો.

(૧૫)

અથવા

સત્યતા અને પ્રામાણ્યની સમજૂતી આપો.